

หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์การแปรรูปปลา

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอท่าตะเกียบ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา
กรมส่งเสริมการเรียนรู้

หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑการแปรรูปปลาจำนวน 35 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ความสำคัญ/ ความเป็นมา

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและพัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re skill Up skill และ New skill เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบที่หลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการบูรณาการ

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหา การว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน พัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก “ ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีงาน ทอย่างยั่งยืน สืบเนื่องจากการที่รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีของประชาชนในยุคดิจิทัล เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี และนโยบาย Thailand 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนทุกระดับ เพื่อเปลี่ยนคนไทยให้เป็นคนไทย 4.0 ที่มีความรู้ ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม และทักษะอาชีพที่สูงขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในการการขายเชิงออนไลน์

สภาพสังคมในปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ มีการแข่งขันทางด้านการค้า เป็นอย่างมาก ทำให้ในการดาเนินการทางด้านการค้ามีการแข่งขันกันมากขึ้นเศรษฐกิจ ยิ่งมีการแข่งขันกันมากเท่าไร ก็ยิ่งมีการพัฒนารูปแบบการจัดการจำหน่ายในรูปแบบต่างๆ มากขึ้นเท่านั้น ตลอดจน ต้องมีการพัฒนาทางด้านการผลิตให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป อาชีพการทาปลาแปรรูป จึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่จะเป็น ทางเลือกในการสร้างรายได้โดยการใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ ในการประกอบอาชีพมาสร้างรายได้และการมี งานทอย่างยั่งยืนของประชาชน

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทา กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริม การขายของผ่านช่องทางออนไลน์ให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และการใช้เทคโนโลยีในการขาย
3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอาชีพ ต้องการมีอาชีพ และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเรียนรู้อาชีพใหม่ (new skill)
 2. กลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพอยู่แล้ว และต้องการพัฒนา ต่อยอดอาชีพเดิม (up skill & re skill)
- ระยะเวลา 35 ชั่วโมง ทฤษฎี 10 ชั่วโมง ปฏิบัติ 25 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขอขยายเนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพแปรรูปปลา	1. ผู้เรียนบอกความสำคัญและประโยชน์ของการแปรรูปปลาได้ 2. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพการแปรรูปปลา คุณธรรมจริยธรรมสำหรับอาชีพการแปรรูปปลาได้ 3. บอกวัตถุประสงค์และอัตราส่วนผสมของการแปรรูปปลา แต่ละชนิดได้(ปลาแดดเดียว ปลาตากแห้ง)	1.ช่องทางการประกอบอาชีพการแปรรูปปลา 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการแปรรูปปลา 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปปลา 1.2.1 ความต้องการของตลาด 1.2.2 การใช้แรงงาน	1. ผู้เรียนศึกษาสื่อเอกสารใบความรู้ สื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ความรู้เบื้องต้นคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับการแปรรูปปลา 2. ผู้เรียนสอบถามสัมภาษณ์พูดคุยกับวิทยากรเกี่ยวกับ	2	2

		ปลาส้ม ปลาเส้น ข้าวเกรียบปลา) 4. อธิบายวิธีการรักษาความปลอดภัยจากการใช้วัสดุอุปกรณ์ได้	1.2.3 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ 1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ 1.5 การขายของผ่านช่องทางออนไลน์	อาชีพการแปรรูปปลา 3. นำข้อมูลจากการศึกษาสื่อและจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตนเองเพื่อตัดสินใจประกอบอาชีพ 4. นาผลกาวิเคราะห์มาแลกเปลี่ยนกับผู้รู้เพื่อนในกลุ่มและวิทยากร 5. สรุปช่องทางการประกอบอาชีพและตัดสินใจของตนเอง		
2	ทักษะการประกอบอาชีพ	1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการแปรรูปปลาได้ 2. สามารถแปรรูปปลาได้ถูกต้อง 3. เก็บรายละเอียดวิธีทาและเคล็ดลับของการแปรรูป การรักษาความสะอาด 4. สรุปขั้นตอนและเทคนิคการแปรรูปปลาได้ครบทุกขั้นตอน	2. ทักษะการประกอบอาชีพ 2.1 การวัตถุดิบในการแปรรูป 2.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ 2.3 วิธีการคัดเลือกปลาแต่ละประเภท 2.4 วิธีการแปรรูปปลา - ปลาแดดเดียว - ปลานินร้า - ปลาส้ม - ปลาเส้น 2.5 วิธีการเก็บรายละเอียดในวิธีทาและเคล็ดลับของการแปรรูปปลา และการรักษาความสะอาด	1. ผู้เรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประเภทของการแปรรูปปลา (ปลาแดดเดียว ปลาตุกร้า ปลาส้ม ปลาเส้น ข้าวเกรียบปลา) 2. ผู้เรียนศึกษาดูงานและสัมภาษณ์/สนทนากับผู้ประกอบการการแปรรูปปลา (ปลาแดดเดียว ปลาตุกร้า ปลาส้ม ปลาเส้น ข้าวเกรียบปลา) 3. ผู้เรียนชมการสาธิตของวิทยากรพร้อมสัมภาษณ์	3	13

				ขั้นตอนและวิธีการ การแปรรูปปลา (ปลาแดดเดียว ปลา ร้า ปลาต้ม ปลาเส้น ข้าวเกรียบปลา) 4. ผู้เรียนฝึกการ แปรรูปปลาน้ำจืด (ปลาแดดเดียว ปลา ดุกร้า ปลาต้ม ข้าว เกรียบปลา) 5. ผู้เรียนและผู้สอน ร่วมกันสรุปขั้นตอน และเทคนิคการทา งานได้ครบทุก ขั้นตอน		
3	การบริหาร จัดการในการ ประกอบ อาชีพและ การขาย ออนไลน์	1.เข้าใจ หลักการตลาด ออนไลน์ 2.การเข้าใจเทคโนโลยี -ระบบสารสนเทศสำหรับการ ขาย -ระบบสารสนเทศสำหรับการ วิจัยการตลาด -ระบบสารสนเทศสำหรับการ ส่งเสริมการขาย	1.ความหมายของตลาด อี คอมเมิร์ซ 2. หลักการตลาดออนไลน์ 3.ประโยชน์ของ Business Model Can	1. ผู้เรียนศึกษาสื่อ เอกสารใบความรู้ สื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับการบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพและ การขายออนไลน์ 2. ผู้เรียนสอบถาม สัมภาษณ์พูดคุยกับ วิทยากรเกี่ยวกับ การขายออนไลน์ 3. วิทยากรให้ ความรู้การค้า ออนไลน์ และผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ 4. นำผลการฝึก ปฏิบัติวิเคราะห์	5	10
		1.เข้าใจเกี่ยวกับตลาด 2.Business Planning	1.ตลาดนัดโมเดิร์นเทรด 2.ตลาดนัดออนไลน์เอกชน 3.ตลาดออนไลน์หน่วยงาน เอกชน			
		1.การเพิ่มมูลค่าสินค้า 2. หลักการโปรโมทสินค้า	-วิธีเพิ่มมูลค่าสินค้าด้วย เรื่องเล่า -ความสำคัญของการสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้า			

			-ความหมายของการโปรโมทสินค้า -การโปรโมทสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ -ข้อความที่ใช้ในการโปรโมทสินค้า	มาแลกเปลี่ยนกับผู้รู้ เพื่อนในกลุ่มและ วิทยากร 5. สรุปการค้า ออนไลน์		
		1.การรื้อฟื้นนำเสนอสินค้า / บริหาร	1.การเขียนรีวิวสินค้าหรือ การเขียนบทความบรรยาย คุณสมบัติสินค้า 2.เทคนิคพื้นฐาน ในการ ฝึกเขียนบรรยาย			
		1.การออกแบบบรรจุภัณฑ์/โลโก้ 2.เทคนิคพื้นฐานสำหรับการ ถ่ายภาพผลิตภัณฑ์	เทคนิคพื้นฐานสำหรับการ ถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ -ขั้นตอนการถ่ายภาพ			

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการบรรยาย
2. แหล่งเรียนรู้ / อินเทอร์เน็ต / เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (กศ.ตน.7)
2. แบบประเมินความพึงพอใจ (กศ.ตน.10)
3. การนิเทศติดตามผลผู้เรียนหลังจบหลักสูตร (กศ.ตน.22)

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาอบรมและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผ่านการประเมินจากแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(...นายสงวน มูวงศ์...)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสาววิไลรัตน์ ศรีรุ่ง)
ครู

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอท่าตะเกียบ

